

Luditec trau la rifa

Deu anys després de l'accidentat naixement de la Lotto 6/49, la Generalitat de Catalunya passa a ser propietària dels terminals informàtics de les loteries. L'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes decidirà aquest mes si renova la concessió a Luditec i GTech.

El 21 d'octubre de 1987 se celebrava el primer sorteig de la Lotto 6/49, la segona loteria catalana que impulsava la Generalitat de Catalunya mitjançant l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes (EAJA) amb l'objectiu d'atraure per a les arques de la Generalitat els diners que els catalans es gastaven en loteries de l'estat. De fet, el 1986, els ciutadans de Catalunya van invertir més de 105.000 milions de pessetes en la oferta lotèrica espanyola. En canvi, en

to-ràpid, una loteria instantània, barata i amb molts premis de pocs diners. En quatre mesos, Vilarrubí va aconseguir ingressar al tresor de la Generalitat més del doble del que el govern català preveia per tot l'any: el 31 de juliol de 1987, després de 16 setmanes de funcionament, la Loto-Ràpid havia aportat uns beneficis de 2.250 milions de pessetes, mentre que la Generalitat havia previst que, en tot l'any, l'entitat autònoma ingressara 1.000 milions. L'èxit de la seua primera iniciativa va decidir Vilarrubí a iniciar un projecte més am-

tar els equips radioelèctrics de l'EAJA, tot argumentant que la freqüència utilitzada interferia la xarxa de Fecsa. La Generalitat aconseguí aturar en l'últim moment el que hauria significat que el primer sorteig no s'haguera celebrat.

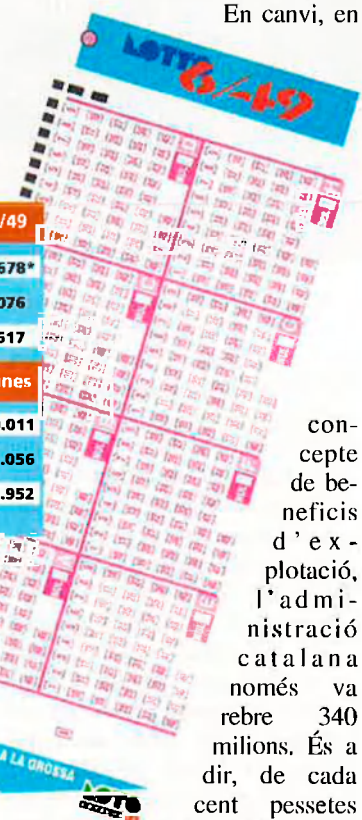
El dia del segon sorteig, els funcionaris aconseguiren precintat els equips durant deu hores, cosa que produí una minva considerable en la recaptació, que va fer una davallada del 46% respecte el primer dia. El sorteig se celebrà, però l'EAJA hagué de sotmetre's a la voluntat del ministeri i connectar els terminals informàtics a xarxes radioelèctriques que comptaren amb el vist-i-plau de Telefónica. Vilarrubí digué que tots els problemes es devien a "una voluntat política de l'administració central d'obstaculitzar les nostres loteries".

Un segon escàndol esquitxà les loteries catalanes: el diputat del PSC Josep Maria Sala —actualment processat pel cas Filesa— assenyalà que l'empresa concessionària, Luditec, comptava en el seu accionariat amb una sospitosa empresa de Belfast, que podia amagar "interessos foscos, com el de tornar a butxaques poc honorables part dels ingressos del joc". Lluís Prenafeta, llavors secretari general de Presidència i objectiu dels dards de Sala, presentà una demanda civil contra el diputat socialista i l'assumpte no anà més enllà.

Evolució de les Loteries. El 1988, Carles Vilarrubí va deixar l'Entitat Autònoma per anar a Luditec. La seva sortida es va produir després que la recaptació de la Lotto 6/49 patira una caiguda significativa. Si el 1987, la 6/49 re-

Recaptació Lotto 6/49	
1994	3.678*
1995	3.076
1996	3.617
Total loteries catalanes	
1994	9.011
1995	11.056
1996	10.952

* En milions de pessetes

concepte de beneficis d'exploració, l'administració catalana només va rebre 340 milions. És a dir, de cada cent pessetes invertides a Catalunya, la Generalitat només "recuperava" 30 cèntims.

El primer director de l'EAJA, Carles Vilarrubí, va llançar la Lo-

**Manel Bustos (PSC)
és partidari de
dissoldre l'EAJA
i que retorne a
Catalunya la
recaptació de les
loteries de l'estat.**

ter, la Lotto 6/49, tot i que l'Organització Nacional de Loteries i Apostes de l'Estat (ONLAE), ja havia engegat una de molt semblant, la Primitiva. La innovació de Vilarrubí va ser que els terminals de les loteries estaven connectats per una freqüència de ràdio amb la central, de manera que les apostes es processen directament i això permet omplir la butlleta fins i tot minuts abans del sorteig.

El primer dia de sorteig, arribà la sorpresa: funcionaris del Ministeri de Transports van intentar precin-

captava una mitjana de 847,5 milions de pessetes cada mes, la mitjana dels sis primers mesos de 1988 va ser de 462 milions. Igualment, la recaptació de la Loto-Ràpid baixà de 2.871 milions cada mes a 1.055 milions el segon any.

En els anys posteriors, l'EAJA ha anat presentant diferents loteries que han anat pujant la recaptació de l'entitat: El Trio, el Super 10 i la Loto-Express, apareguda el 1993, completen l'oferta. Responsables de l'EAJA, que ara dirigeix Francesc Xavier Civit, valoren positivament l'evolució de l'entitat perquè en els deu anys de funcionament de les loteries "s'han ingressat uns 15.000 milions de pessetes al tresor de la Generalitat, mentre que aquesta institució no hi ha posat una pesseta". L'entitat també considera positiu el fet que s'hagen desenvolupat les competències en matèria de joc que li han estat delegades.

Segons les mateixes fonts, l'EAJA és molt rendible: "no ens podem comparar a l'ONCE o les loteries de l'Estat en recursos ni en mercat", argumenten. L'entitat autònoma que gestiona les loteries assegura: "hem fet una evolució normal amb una recaptació molt alta al principi, una davallada després, i, per últim, una recuperació i una estabilitat al voltant dels

11.000 milions de facturació total anual". Per contra, el diputat del PSC Manel Bustos afirma que la gestió de l'EAJA i la feina de Luditec no han estat bones ja que el 1987 la Generalitat va assegurar que les loteries donarien uns beneficis de 10.000 milions anuals i, en canvi, els beneficis han oscil·lat sempre entre els 900 i els 1.100 milions de pessetes.

La renovació de Luditec. Amb el desè aniversari de la Loto 6/49 arriba també el final del contracte que l'EAJA té amb Luditec i GTech, les concessionàries de les loteries catalanes.

Segons Bustos, el mateix govern català, per boca del conseller de Governació, Xavier Pomés, va anunciar que denunciaria el contracte amb Luditec perquè no era satisfactori i trauria a concurs públic aquest concert. En canvi, segons fonts de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes, aquesta institució es troba ara mateix en converses amb Luditec i GTech per canviar el tipus de contracte existent, però no les empreses. La raó presentada per EAJA és que deu anys després de començar a funcionar, els ordinadors i els terminals de la loteria passen aquest mes a ser propietat de l'EAJA, però Luditec i GTech són les úniques empreses

capaces de proporcionar a aquest ens autònom el software que necessiten. "Per això -diu l'EAJA- és tècnicament impossible continuar amb els ordinadors que tenim en propietat i trencar el contracte amb Luditec i GTech". Aquest trencament significaria que els ordinadors queden inutilitzables. L'entitat que dirigeix Xavier Civit pretén, doncs, que els canvis es limiten a substituir el contracte existent -de tipus mercantil- per un altre que permet continuar el contracte sense fer concurs públic.

Bustos, per la seva banda, és partidari de cancel·lar el contracte, dissoldre l'EAJA i fer un acord amb les loteries de l'Estat perquè retornen a Catalunya el que s'hi recapte en tots els sortejos que aquest organisme gestiona, des de les travesses fins la Primitiva, cosa que significaria uns majors ingressos. El 1995, només la Loteria Primitiva, va recaptar a Catalunya 34.959 milions de pessetes, mentre que el total de les loteries catalanes va aconseguir 11.056 milions.

El diputat socialista diu que, "si no es vol treure l'EAJA, caldria arribar a un acord amb l'estat perquè no faci les mateixes loteries que els catalans i a l'inrevés".

Els ordinadors i els terminals situats en els punts de venda de la loteria passen aquest mes a ser propietat de l'EAJA. Segons aquesta entitat autònoma, Luditec i GTech, les empreses concessionàries, són les úniques capaces de proporcionar el software que necessiten els ordinadors. (foto: arxiu)

Àlex Milian